

uvaževanja vrednega jedra. Gosp. Podgrajski si stavlja vprašanje: Kateri so naši „narodni grehi“, in našteva sledeče: Ne zavedamo se vse svoje življenje, da smo Slovenci in Slovani; nečisto govorimo svojo materinščino; radi govorimo jezike tujih narodov; sramujemo se javno pokazati svojo narodnost; sami zaničljivo govorimo o svojem jeziku; pačiti pustimo krajevna in osebna imena; mesto domačih čitamo prav mnogokrat brez potrebe tuje knjige in zajemamo iz njih tuje nauke; po nepotrebnem se družimo s tujci; ne spoštujemo dovolj svojih dobrih voditeljev in učiteljev; ne učimo svoje mladine vedno in edino le v slovenskem duhu. Pisatelj nam našteva nato naše gospodarske grehe? Ne mislimo na to, da bi pomnožili svoje narodno bogastvo, zlasti povzdignili kmetijstvo na višjo stopinjo; ne iščemo odjemavcev na velikem trgu; ne skrbimo ne za domačo obrt ne za veliko industrijo; ne skrbimo za to, da bi na slovenski zemlji živel samo slovenska trgovina; nepremišljeno delamo dolgove. Družabno grešimo zoper svoj narod, ker mu ne skrbimo za dostojno omiko; ne upoštevamo rojakov, ampak jim delamo krivice; zavidamo domačemu človeku vsako odličnost, ki jo pa občudujemo na tujcu; ne izrabljamo svojih darov, s katerimi bi mogli povzdigniti vrednost Slovencev pred svetom. Kulturno grešimo, ker se premalo potezamo za svoje šolstvo in zanemarjamo svoje zmožne ljudi. Takih grehov nam našteva g. Podgrajski še mnogo nasproti drugim Slovanom, pred svetom sploh in zlasti pred onimi rodovi, ki nam želé in pripravljajo pogubo. „Jaz menim, zadnji čas je, da Slovani vsi od kraja spoznajo svoje narodne grehe in spoznajo tudi gorjé, ki mora zadeti naš mili narod vsled naših grehov, in da končno spoznajo, da bi bilo zastoj kesanje, kadar bi prišli čez nas najhujši nasledki naših narodnih grehov.“ Zato zahteva gospod Podgrajski od nas, da začnemo v dvajsetem stoletju „novo, čisto narodno življenje“. To se bo zgodilo, ako se ti narodni grehi izkoreninijo in nadomesté z nasprotnimi krepostmi. Končno govori o žalostnih avstrijskih parlamentarnih razmerah, o boju proti Slovanom, in nam dokazuje slednjič malo verjetno trditev, da se bo baš na Slovenskem vnela prihodnja evropska vojska. — Poleg nekaterih nekoliko pretiranih mislij podaja gospod pisatelj zeló pametne nasvete. Napake, katere biča, imamo zares, in prav je, da se nam javno vest izprašuje. Želeli bi pa, da bi bil gospod pisatelj omenil tudi oni narodni greh, ki je sedaj med nami največji in ima najhujše posledice: boj liberalnih listov proti veri, ono ostudno časnikarsko gonjo, ki uničuje čut za pravico in dostojnost, ki brezozirno tepta vse, kar nam je bilo doslej sveto, ter trga bližnjemu pošteno ime, če neče pristati k tej stranki. Želimo, da bi se o naših narodnih grehih temeljito razmišljalo, in drago nam bo, če ta knjiga kaj k temu pripomore.

Dr. E. L.

Marco Visconti Roman. Italijanski spisal Tomaso Grossi. Svetovne knjižnice II. knjiga. Založil A. Gabršček v Gorici. Cena 2 K 40 h. — Vsebina je kratko ta: Junak Marko, potomec visokoplemenite milanske rodbine, se je kot mladenič zagledal v lepo Ermelindo, katero so pa njeni sorodniki prisilili, da se je omožila z neslavnim grofom del Balzo. Iz tega zakona je bila hči Bice, v lepoti jednaka svoji materi. V to se zaljubi Markov sorodnik Ottorino, kateremu obljubi deklica ljubezen in zvestobo. Ko nekoč Marko spozna Ermelindino hčer in se spomni mladostnih let, vstane v njegovem srcu nekdanja ljubezen do Ermeline, ter on sklene zasnovati njeno lastno hčer. V ta namen je bilo treba Ottorinu podreti to ženitev. Še pred bojnimi igrami, ki so se imele vršiti v Milanu, odrine v Lucco in zapové oskrbniku Pellagrui, naj vsekakor prepreči poroko. Pri turnirju se je odlikoval pred vsemi Ottorino; kar pride kot neznan vitez Marko sam in vrže mladega viteza s kopjem tako silno raz konja, da obleži nevarno ranjen. Brž ko okreva, se poroči z lepo Bice skrivaj; a na poti v grad zvijačno vjame Pellagrua s pajdašem Lodrisijem Viscontijem srečno dvojico ter odpelje in zapre vsakega posebej na drugi grad. To zve Ermelinda po zvijači oprode Lupa in nekega glumača in potoži svojo nesrečo Marku, sluteč, da se je to zgodilo po njegovem načrtu. Marko pride iskat zaprto deklico, ki se vsled ropota tako ustraši, da umre kmalu po osvoboditvi. Marko sklene, da se hudo maščuje nad krivcem. To sluti tudi Lodrisio; dočim prejme Pellagrua od Marka smrtni udarec, razkrije cesarskemu namestniku zaroto, v katero se je bil z Markom zapletel, in zbeži. Marka, prišedšega na dvor, razorožé vojaki, ga sramotno umoré in vržejo skozi okno. Ottorino pa roma v Palestino. To je vsebina precej obširnega italijanskega romana. — Ne bomo naštevali na drobno mnogih napak v tekstu, in če bi porabili preveč časa in prostora. Izdajatelj bi lahko prevzel kako boljše delo izvrstnejših pisateljev, nego je Grossi. Prelagatelj naj bi rabil vsaj slovenski slog in se ogibal italijanizmov, kar je morda nevedé prezrl. Raznih pravopisnih pregreškov je mnogo v tej 235 strani obsegajoči knjigi. Še celo v italijanskem izvirniku se nahajajo nedostatki. Pisatelj je Marka vsekakor premalo orisal kot junaka, kakoršnega nam predstavlja. A že iz našega kratkega poročila je razvidno, da je dejanje zanimivo in romantično in bo našlo bravece, katerim bo ugajalo.

Soroslav.

Hrvaška književnost.

Cvijeće Srca Isusova. Skitili njekeji prijatelji Srca Isusovog. Str. 84. — Te lepe knjižice ne omenjamo le zaradi ukusne zunanosti in lepih slik, ampak še zlasti zato, ker je to prva knjiga, natis-